

Állítsuk meg közösen a csalókat!

A MEOSZ elkötelezett a gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos visszaélések visszaszorításában, kiemelt célunk, hogy a mozgáskorlátozott emberek ne eszközei, hanem nyertesei legyenek a gyógyászati segédeszközökre fordított társadalombiztosítási támogatásoknak. Ugyanakkor fontos tudni, hogy közös társadalmi érdek – az állam, a társadalombiztosítás és a biztosítottak, így *a fogyatékos emberek és a tisztességes forgalmazók közös érdeke, – hogy a gyógyászati segédeszközök támogatására fordítható összeg ne a csalókhöz kerüljön, hanem a **csalások visszaszorításával több pénz maradjon jó minőségű és korszerű eszközök támogatására.***

Mindannyian tehetünk a csalások ellen! Biztatunk mindenkit, hogy lépjenek fel tudatosan, érvényesítsék jogaikat és ne hagyják, hogy a jóhiszeműségükkel visszaéljenek.

- *Új eszköz vásárlása előtt alaposan és több helyről is **tájékozódjanak***, nézzenek meg másik gyártót, másik márkát, ne kérjék rögtön az első ajánlatot. Olvassanak felhasználói véleményeket és keressék fel a SEJK adatbázist is (<http://sejk.oep.hu/>).
- Minőségi **hibás eszközt ne vegyenek át**. Még a vény, az átadás-átvétel aláírása, tehát az eszköz átvétele előtt *javíttassák ki a hibát* és ellenőrizzék azt is, hogy valóban azt kapták-e, amit az orvos rendelt.
- **Ne fogadjanak el olyan eszközt, amire nincs szükségük!**
A kérés nélkül felajánlott eszközök elfogadása előtt alaposan fontolják meg, tényleg szükségem van-e rá, megéri-e ez annak a kockázatát, hogy nem kapok másik eszközt, ha majd valóban kellene.
- Igényeljenek ügyfélkaput, **ellenőrizzék az egészségbiztosítási adataikat és eltérés esetén ne hagyják annyiban!** Ugyanis, ha valakinek hamis ellátás szerepel a nevében, és azt nem jelenti be az egészségbiztosítóhoz, akkor az annak kihordási idején belül támogatással vásárolt másik eszköz lesz jogosulatlan igénybevétel.
Nem vagyunk tehetetlenek a csalókkal szemben. Jelezzék az adateltérést a NEAK-nak, hiszen minél több visszaélés kiderül, annál több pénz marad a minőségi eszközök támogatására.

A gyógyászati segédeszközök támogatásával való visszaélések kapcsán a MEOSZ-hoz érkezett megkeresésekben **az érintettek sokszor értetlenségüknek adtak hangot**, hogy hogyan fordulhatott elő visszaélés, nem is tudták, hogy mi szerepel a nevükön.

„Nem állt szándékomban új eszközt igényelni, azonban egy cég megrendelés nélkül kiszállított részemre egy eszközt. Nem vettem át, mert nem rendeltem semmit.”

„Nem volt szükségem új eszközre, de a cég képviselőjének unszolására végül átvettem. Sajnos teljesen használhatatlan, ezért a régi eszközt használom továbbra is, azt meg kerülgetem otthon.”

„Nem álltam kapcsolatban azzal a céggel, amelyik otthonomban/kórházban/intézetben rendszeresen, több alkalommal felkeresett és új eszközt ajánlottak számomra. Végül meguntam a folyamatos rábeszélést és elmentem a felajánlott vizsgálatra, ahol annak ellenére felírtak nekem eszközt, hogy nem is kértem. Nem tudom, mi lett a recepttel”

„Korábban tb támogatással vásároltam egy cégtől, de azóta nem kerültem velük kapcsolatba, ezért döbbsentem tapasztaltam, hogy mennyi eszközt elszámoltak a nevemre, több évben is.”

„Méltányossági támogatást akartam kérni, de elutasították, és akkor derült ki, hogy azért, mert tudomásom nélkül elszámoltak eszközöket a nevemre, pedig nem is ismerem a céget.”

Sajnos fordulnak elő sorozatos visszaélések és némely forgalmazók akár méltatlan, az emberi méltóságot mélyen sértő tevékenységektől sem riadnak vissza, de az is előfordul, hogy valaki tudtán kívül, pusztán az adatai felhasználásával válik áldozattá.

Ezek a megkeresések rávilágítottak a jogtudatosság fontosságára, ezért most összefoglalóan ismertetjük a tb támogatás működési logikáját és *kérjük, újabb eszközvásárlás, minőségi hiba észlelése vagy a kérés nélkül felajánlott eszközök elfogadása előtt alaposan fontolják meg döntésüket.*

A társadalombiztosítási támogatás

A kötelező egészségbiztosítás a [gyógyászati segédeszközök](#) árához, javítási-, illetve kölcsönzési díjához ún. ártámogatást nyújt, ha a támogatott eszközt az orvos vényen rendeli és azt a támogatás elszámolására jogosult gyártónál/forgalmazónál váltják ki.

A tb támogatás tehát minimum négy-szereplős jogviszony, a biztosított (1), a rendelő orvos (2), az eszközt kiszolgáltató és a támogatást elszámoló gyógyászati segédeszköz szolgáltató (3) és az egészségbiztosító (4) együtműködéséből áll össze.

Az eszköz árát az egészségbiztosító támogatása és a biztosított által fizetendő térítési díj együtt fedezi (közgyógyellátás esetén a térítési díjat az állam fizeti). Bár az Egészségbiztosítási Alapnak a biztosítottak járuléka és egyéb befizetésekből többféle bevétele van, azonban a gyógyászati segédeszközökre fordítható összeg ezen belül sem korlátlan, csak a költségvetésben erre meghatározott keretet lehet eszköz támogatásra fordítani.

Így tehát fontos tudni, hogy ***az az összeg, amit használhatatlan, szükségtelenül átvett vagy akár le sem gyártott eszközre számolnak el, az hiányozni fog a gyógyászati segédeszközökre fordítható keretből és többek közt ezek miatt sem marad fedezet a jobb minőségű ellátásra.***

Aki átveszi a rossz eszközt vagy azt, amire nincs is szüksége, annak ugyanúgy a nevére kerülnek az eszközök és kihordási idő alatt akkor sem kaphat jobb eszközt, ha később szüksége lenne rá, arról nem is beszélve, hogy ezzel még a forgalmazó is jól jár, hiszen megkapja a pénzt a silány minőségre is.

Támogatott eszközök

Gyógyászati segédeszköz vásárlásához csak akkor van szükség receptre, ha az árához jár tb támogatás. A támogatott eszközökről **on-line elérhető részletes lista** (SEJK) található a <http://sejk.neak.gov.hu/content.php?s=portalmain&portallang=hu> oldalon, ahol termékinformációk (*leírás, használati útmutató, kép, videó*), támogatási adatok (támogatás összege, *kihordási idő, kihordási időre felírható mennyiség*), rendelhetőségi feltételek, a forgalomba hozóra vonatkozó adatok és akár még az eszközzel kapcsolatosan beérkezett felhasználói vélemények is megtalálhatóak. A gyse üzletek felkeresése és az orvosi konzultáció mellett **célszerű a SEJK katalógust is tanulmányozni az eszköz kiválasztása előtt**, hogy megtudják, mit milyen támogatással kaphatnak, van-e plusz garancia, a használati útmutatók, fotók és videók segítségével nézzenek meg több eszközt, tájékozódjanak a felhasználói véleményekről.

Kihordási idő

Minden tb támogatott eszközhöz tartozik ún. **kihordási idő**, ami nem az eszköz elhasználódására utal, hanem azt az időszakot határozza meg, **ami alatt nem lehet másik ugyanolyan csoportba tartozó eszközt tb támogatással vásárolni**. Ennek követése érdekében, amikor az orvos felír egy támogatott eszközt, akkor előtte el kell neki mondani, *hogy a betegségével/állapotával összefüggésben milyen eszközt rendelt más orvos és a vény hátoldalán külön aláírással nyilatkozni kell arról is, hogy a kihordási időszak alatt azonos rendeltetésű eszközt támogatással nem váltott ki*.

Kihordási idő letelte előtt tb támogatással az **egészségi-, illetve testi állapotváltozása esetén lehet ismét azonos rendeltetésű gyógyászati segédeszközt vásárolni**, vagy ha az eszköz különböző testrészek egy időben történő, azonos kezelését szolgálja.

A recept és az aláírások fontosságáról

A tb támogatást a NEAK (Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő, régi nevén: OEP), vagyis *az egészségbiztosító fizeti ki az Egészségbiztosítási Alapból a gyógyászati segédeszköz gyártó/forgalmazó számára az általa benyújtott elszámolás alapján*. A forgalmazó/gyártó a recept és rajta a biztosított TAJ száma alapján számol el a NEAK-kal, azonban *a vény a szolgáltatónál marad és csak a NEAK ellenőrzése alkalmával kell azt bemutatnia*.

Felhívjuk a figyelmet, hogy aki **a receptet alul aláírja, az az aláírásával elismeri azt, hogy átvette az eszközt**, a *hátoldalon* aláírt nyilatkozattal pedig azt, hogy **a kihordási időn belül másik, azonos rendeltetésű eszközt nem vásárolt támogatással**.

Különösen fontos figyelemmel lenni, hogy mit írnak alá, mert *aki előzetesen igazolja az eszköz átvételét, később már nehezen hivatkozhat arra, hogy nem kapta meg*. Fontos az is, hogy a korábbi eszközökről jól tájékoztassák az orvost, és **nézzék meg, hogy mit írnak alá**, mert aki kihordási időn belül azonos csoportba tartozó eszközt ismét támogatással vásárol, azt jogosulatlan igénybevételnek tekintik és a támogatás összege visszakövetelhető.

Hibás, rossz minőségű eszköz

Ha az eszköz már a kiszállítás, átvétel pillanatában **láthatóan nem megfelelő, hibás, kényelmetlen vagy rossz minőségű, akkor javasolt az átvételt és a vény (átadás-átvételi nyilatkozat) aláírását megtagadni.** Fontos tudni, hogy a hibás eszközt nem köteles átvenni akkor sem, ha azt tb támogatással rendelték. **A gyártó, forgalmazó köteles a hibát garanciában javítani.** Vannak gyártók, akik a kötelező jótállási időt meghaladóan vállalnak hosszabb idejű garanciát, ezt célszerű előzetesen a SEJK-ben ellenőrizni, hiszen könnyebb garanciálisan javíttatni, mint azt is felíratni.

Ha az átvételt követően derül ki, hogy az eszköz rossz minőségű, és a hibát sem sikerül kijavíttatni, akkor forduljanak a fogyasztóvédelemhez vagy a NEAK-hoz, illetve a következő rendelésnél jelezzék az orvosnak is.

Az egyedi méretvétel alapján készült gyógyászati segédeszköz alkalmasságát véleményeztetni kell az azt rendelő orvossal, és ha az orvos a gyógyászati segédeszközt nem tartja megfelelőnek, erről értesítenie kell a gyártót és a NEAK-ot is.

A sorozatgyártású gyógyászati segédeszköz második alkalommal történő rendelésekor, az adaptív és egyedi méretvétel alapján készült segédeszköz minden ismételt rendelésekor tájékoztatni kell a kezelőorvosát *arról, hogy az eszköz alkalmas volt-e a rendeltetésének megfelelő használatra, és mennyiben segítette a funkciópótlást.*

Nagyon fontos, hogy **őszintén jelezzék, ha probléma volt az eszközzel,** mert az aláírt nyilatkozatot az egészségbiztosító is ellenőrzi.

Amire nincs szüksége, ne vegye át!

Hasznos tudni azt is, hogy a gyógyászati segédeszköz forgalmazója a tb támogatással kiszolgált eszköz eladása esetén nem térhet el a NEAK által közzétett ártól és az eszköz térítési díját sem vállalhatja át. A támogatott eszközök mellé nem adhatnak ajándékot vagy olyan mintát, kupont, vásárlási utalványt sem, amely tb támogatott gyógyászati segédeszköz vásárlását segíti vagy azt az ajándék feltételéül szabja. Bármilyen kedvezőnek tűnne is az ajándék, tudjanak róla, hogy azzal a forgalmazó tiltott tevékenységet végez.

A tb támogatott eszközöket nem lehet reklámozni vagy házaló ügynökökkel ajánlgatni. Mégis gyakran előfordul, hogy a forgalmazó többször megkeresi, felajánlja a potenciális vevők számára a segédeszközt, akik – hogy szabaduljanak az állandó zaklatástól – inkább sajnós átvesznek olyat is, amire talán nincs is szükség, vagy egy másik gyártó terméke jobb lehetne számukra.

Ha nem az orvos ajánlja vagy nincs is szüksége a kínált eszközre, azt *akkor se írassa fel, akkor se fogadja el, ha a forgalmazó többször megkeresi, ajánlgatja, az ingyenesség ígéretével csábítaná vásárlásra.*

Nagyon fontos tudni, hogy nincs ingyen semmi. Ha elfogad használhatatlan, rossz minőségű eszközt, azt *a forgalmazó akkor is elszámolja, ha önök sohasem tudták használni* és csak porfogó a falnak támasztva. A forgalmazó megkapja a pénzt, a NEAK nyilvántartásába az önök nevére kerül az eszköz, **ezért a kihordási idő alatt nem kaphatnak másikat akkor sem, ha később valóban szükség lehetne rá.**

A szükségtelen, rossz eszköz átvétele előtt mindig gondoljanak arra is, hogy *a NEAK egyedi támogatás engedélyezése esetén megvizsgálja a korábbi kiváltásokat* és attól, hogy nem használja az eszközt, az az átvétel a nyilvántartás szerint *támogatás igénybevételenek számít* és természetesen a NEAK nem tudhatja, hogy igazából nem kérte vagy meg sem vette.

Ellenőrizték, járjanak utána, hogy visszaéltek-e az adataikkal!

A NEAK betegéletút lekérdező szolgáltatásával **nyomon követhetők a saját TAJ-on elszámolt egészségügyi ellátás, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz és fürdő ellátások** (<https://ugyfelkapu.neak.gov.hu/oepu/keret.jsp>). Az adatok lekérdezéséhez kizárólag *ügyfélkapus bejelentkezésre van szükség*, még a TAJ szám sem kell. A rendszer automatikusan generál egy .pdf dokumentumot is az adatokról, ami könnyedén lementhető a saját gépre is. Fontos tudni, hogy a NEAK adatbázisában nem szerepelnek leletek, zárójelentések, ambuláns- és beteglapok, ezek az egészségügyi dokumentumok csak az ellátás helyén lelhetők fel.

Ha a betegéletút adatai közt talál bármilyen adateltérést vagy olyan ellátást, amit tudomása szerint nem vett igénybe, ezt célszerű jelezni a NEAK-nak. A NEAK ellenőrzi a hibás elszámolást.

Az ellátási adatok tisztázása a jogellenes elszámolások felderítése miatt szükséges.

Ha korábban valótlan ellátást számoltak el az ön TAJ számára, akkor az annak kihordási idején belül ténylegesen megvásárolt eszköz jogellenes támogatásnak számítana, illetve akár az egyedi támogatás megállapítását is megnehezítheti a hamis adat.

Az adateltérés több módon jelezhető a NEAK felé.

Legegyszerűbben a *betegéletút rendszerben lejjebb görgetve*, az ott megjelenő párbeszéd ablakba beírva közölhető a helytelen adat, de lehetőség van külön levélben megszövegezett, *önálló kérelem benyújtásával* kezdeményezni az adategyeztetést és a valótlan adatok törlését. Adategyeztetés csak saját adataira kezdeményezhető, ha nem a saját ügyében kéri az adatok rendezését, akkor meghatalmazást kell csatolni.

Az adategyeztetéshez felhasználható iratminta, a NEAK főosztályok adatai és meghatalmazás minta a MEOSZ honlap „fellebbezési sablonok” pontjából letölthető.

A kérelmet a lakcíme szerint illetékes NEAK főosztályhoz kell benyújtani, postai úton vagy ügyfélkapus azonosítással elektronikus úton (a betegéletút rendszerben megnyíló párbeszéd ablakban vagy a www.epapir.gov.hu szolgáltatással). Amennyiben a NEAK adategyeztetési kérelmet az e-papír szolgáltatással kívánja benyújtani, célszerű először a címzettet (Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő) kiválasztani, és így a rendszer automatikusan kitölti a témacsoport és ügýtípus pontokat „egyéb”-re.

Sorstársaink! A jobb ellátás reményében tegyünk közösen a támogatási rendszerrel visszaélők ellen! Ne írják alá az átvételt, ha nem kapták meg az eszközt; jelezzék, ha kéretlenül akarnak adni eszközt; jelezzék, ha garanciában nem javítják a hibát; használják az ügyfélkaput és jelentsék be a NEAK-hoz a hamis adatokat.

Alkalmazzák ehhez a MEOSZ honlapján közzétett iratmintákat. Közös érdekünk, hogy megállítsuk a csalókat.

Budapest, 2020. május 25.